

de onbekende God

4. de zekerheid van opstanding en gericht (Handelingen 17:30-34)

27 september 2025
GoedBericht-conferentie in Maarn

Handelingen 17 (HSV)

³⁰ God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich moeten bekeren.

○ de God

tous	men	oun	chronous	tEs	agnoias	huperidOn	ho	theos	ta
de	inderdaad	dan	tijden	van-de	onwetendheid	overheen-ziende	de	God	de

nun	paraggellei	tois	anthrOpois	pantas	pantachou	metanoein
nu	hij-geeft-opdracht	aan-de	mensen	allen	overal	zich-te-bezinnen

Handelingen 17 (HSV)

³⁰ God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich moeten bekeren.

○ geeft opdracht/beveelt

tous	men	oun	chronous	tEs	agnoias	huperidOn	ho	theos	ta
de	inderdaad	dan	tijden	van-de	onwetendheid	overheen-ziende	de	God	de

nun	paraggellei	tois	anthrOpois	pantas	pantachou	metanoein
nu	hij-geeft-opdracht	aan-de	mensen	allen	overal	zich-te-bezinnen

Handelingen 17 (HSV)

³⁰ God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich moeten bekeren.

○ onwetend/onbekend met de God

tous	men	oun	chronous	tEs	agnoias	huperidOn	ho	theos	ta
de	inderdaad	dan	tijden	van-de	onwetendheid	overheen-ziende	de	God	de

nun	paraggellei	tois	anthrOpois	pantas	pantachou	metanoein
nu	hij-geeft-opdracht	aan-de	mensen	allen	overal	zich-te-bezinnen

Handelingen 17 (HSV)

³⁰ God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich ~~moeten bekeren~~ *bezinnen*.

- niet: *bekeren* (H-SV), of: *tot bekering komen* (NBG)
- *metanoia* = omkeer, verandering van denken
- zich bezinnen op dat wat Paulus proclameerde =>

tous	men	oun	chronous	tEs	agnoias	huperidOn	ho	theos	ta
de	inderdaad	dan	tijden	van-de	onwetendheid	overheen-ziende	de	God	de

nun	paraggellei	tois	anthrOpois	pantas	pantachou	metanoein
nu	hij-geeft-opdracht	aan-de	mensen	allen	overal	zich-te-bezinnen

Handelingen 17 (HSV)

³⁰ God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich ~~moeten bekeren~~ *bezinnen*.

- God is Schepper van alles (ontstaan)
- heeft niets van mensenhanden nodig
- maar is Zelf de gever van alles
- Hij is de Plaatsers van alles
- Hij houdt Zijn schepping in stand (bestaan)
- en Hij brengt alles waar Hij het hebben wil (bestemming), zie volgende vers

Handelingen 17 (HSV)

³⁰ God dan verkondigt, met voorbijzien van de tijden van de onwetendheid, nu overal aan alle mensen dat zij zich ~~moeten bekeren~~ *bezinnen*.

- dat is: God als *God* verheerlijken en danken

Romeinen 1

²¹ Want zij hebben, hoewel zij God kennen, Hem niet als God verheerlijkt of gedankt...

Handelingen 17 (HSV)

³¹ en wel omdat Hij een dag vastgesteld heeft,
waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen

○ “die dag staat (vast)”

kathoti	hestEsen	hEmeran
omdat	¬hij-doet-staan	dag

Handelingen 17 (HSV)

³¹ en wel omdat Hij een dag vastgesteld heeft, waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen

- oordelen = richten, rechtzetten, terecht brengen

Romeinen 2 (GES)

¹⁶ in de dag, wanneer de God de verborgen dingen van de mensen zal oordelen, volgens mijn evangelie...

en hE mellei krinein tEn oikoumenEn en dikaiosunE
in welke |hij-staat-op-het-punt |te-oordelen de |bewoonde-wereld~ in rechtvaardigheid

Psalm 96 (HSV)

¹⁰ Zeg onder de *natiën*: *JAHWEH* regeert;
ja, vast staat de wereld, ze zal niet wankelen;
Hij zal over de volken op billijke wijze rechtspreken.

¹¹ Laat de hemel zich verblijden en de aarde zich
verheugen, laat de zee bulderen met al wat ze bevat.

¹² Laat het veld van vreugde opspringen
met al wat erin is;
dan zullen al de bomen van het woud vrolijk zingen

¹³ voor het aangezicht van *JAHWEH*,
want Hij komt,
want Hij komt om de aarde te oordelen.
Hij zal de wereld oordelen in gerechtigheid
en de volken met Zijn waarheid.

Psalm 98

⁴ Juich voor *JAHWEH*, heel de aarde,
breek uit in gejuich, zing vrolijk en zing psalmen.

(...)

⁹ voor het aangezicht van *JAHWEH*;
want Hij komt om de aarde te oordelen.
Hij zal de wereld oordelen in gerechtigheid
en de volken op billijke wijze oordelen..

Handelingen 17 (HSV)

³¹ en wel omdat Hij een dag vastgesteld heeft, waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft.

Romeinen 2 (GES)

¹⁶ in de dag, wanneer de God de verborgen dingen van de mensen zal oordelen, volgens mijn evangelie, door Jezus Christus.

en andri hO hOrisen
in man die -hij-bepaalt

Handelingen 17 (HSV)

³¹ door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft.

Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd

door Hem uit de doden te doen opstaan.

○ 243 keer in NT

pistin	paraschOn	pasin
geloof	verschaffende	aan-allen

Handelingen 17 (HSV)

³¹ door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft.

Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd

door Hem uit de doden te doen opstaan.

o 16 keer keer in NT

- ✓ verrichten (Matth.26:10; Marc.14:6)
- ✓ doen (Luk.7:4; Gal.6:17)
- ✓ toebrengen (Hand.16:16)
- ✓ verschaffen (Hand.19:24)
- ✓ geven (1 Tim.6:17)

pistin	paraschOn	pasin
geloof	verschaffende	aan-allen

Handelingen 17 (HSV)

³¹ door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft.

~~Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd~~

Geloof verschaffende aan allen,

door Hem uit de doden te doen opstaan.

- SV: voor allen het bewijs geleverd heeft
- NBG: verzekering daarvan doende aan allen
- God overtuigt allen door het bewijs te leveren!

pistin	paraschOn	pasin
geloof	verschaffende	aan-allen

Handelingen 17 (HSV)

³¹ door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft.
~~Daarvan heeft Hij aan allen het bewijs geleverd~~
Geloof verschaffende aan allen,
door Hem uit de doden te doen opstaan.

Filippenzen 2

¹⁰ opdat in de naam van Jezus alle knie zich zou
buigen van hen die in de hemel zijn, van hen die op
de aarde zijn en van hen die onder de aarde zijn,
¹¹ en alle tong van harte zou belijden, dat Jezus
Christus Heer is, tot heerlijkheid van God, de Vader.

Handelingen 17 (HSV)

³¹ door een Man Die Hij daartoe aangesteld heeft.
Geloof verschaffende aan allen,
door Hem uit de doden te doen opstaan.

○ einde toespraak...

anastEsas	auton	ek	nekrOn
-doende-opstaan	hem	van-uit	doden

Handelingen 17 (HSV)

³² Toen zij nu over de opstanding van de doden hoorden, spotten sommigen daarmee. En anderen zeiden: Wij zullen u hierover nog wel eens horen.

- opstanding van doden = dwaasheid voor Grieken
- Grieks denken: onsterfelijke ziel =>

akousantes	de	anastasin	nekrOn	hoi	men	echleuazon
~horende	echter	opstanding	van-doden	degenen	inderdaad	~(zij)-schertsten

hoi	de	eipan	akousometha	sou	peri	toutou	kai	palin
degenen	echter	~(zij)-zeggen	!wij-zullen-horen~	jou	aangaande	dit	en	weer

Handelingen 17 (HSV)

³² Toen zij nu over de opstanding van de doden hoorden, spotten sommigen daarmee. En anderen zeiden: Wij zullen u hierover nog wel eens horen.

1 Korinthe 1

²² Immers, de Joden vragen om een teken en de Grieken zoeken wijsheid;

²³ wij echter prediken Christus, de Gekruisigde, voor de Joden een struikelblok en voor de Grieken een dwaasheid.

²⁴ Maar voor hen die geroepen zijn, zowel Joden als Grieken, prediken wij Christus, de kracht van God en de wijsheid van God.

Handelingen 17 (HSV)

³³ En zo is Paulus uit hun midden weggegaan.

- wat Paulus aan de Korinthiërs schreef, had hij ervaren in Athene

<i>houtOs</i>	<i>ho</i>	<i>paulos</i>	<i>exElthen</i>	<i>ek</i>	<i>mesou</i>	<i>autOn</i>
<i>zó</i>	<i>de</i>	<i>Paulus</i>	<i>¬(hij)-ging-uit</i>	<i>van-uit</i>	<i>midden</i>	<i>van-hen</i>

Handelingen 17 (HSV)

³⁴ Maar sommige mannen sloten zich bij hem aan
en geloofden.

kollEhentes

bijgevoegd-wordende

κολληθεντες

kollēhentes

G2853

VOEGEN, hechten, (zich)-voegen-bij, opstapelen

wd.HO tt pas 1nv mv m

sloten zich... ...aan

w.	Werkwoord
wd	tegenwoordig deelwoord (participium)
HO	handeling onvoltooid
tt	tegenwoordige tijd
pas	passieve vorm
1nv	1e naamval (nominatief)
mv	meervoud
m	mannelijk

tines de andres kollEhentes autO episteusan
enigen echter mannen |bijgevoegd-wordende bij-hem -(zij)-gelooven

Handelingen 17 (HSV)

³⁴ Maar sommige mannen sloten zich bij hem aan en geloofden.

- niet: kwamen tot geloof (NBG)
- God geeft geloof (Ef.2:8)
- Hij geeft zelf aan allen leven, adem en alles (:25)

tines	de	andres	kollEthentes	autO	episteusan
enigen	echter	mannen	bijgevoegd-wordende	bij-hem	-(zij)-geloven

Handelingen 17 (HSV)

³⁴ Onder hen waren ook Dionysius de Areopagiet, en een vrouw van wie de naam Damaris was, en anderen met hen.

- Dionysius = Bachus (Latijns)
- god van de drank
- Dionysius had zich bezonnen en werd nuchter

en hois kai dionusios ho areopagitEs
in wie ook Dionysius de Areopagiet

Handelingen 17 (HSV)

³⁴ Onder hen waren ook Dionysius de Areopagiet, en een vrouw van wie de naam Damaris was, en anderen met hen.

- een vrouw *met* naam/van naam?
- Damaris > betekenis is onzeker
- geliefde, vrouw, hinde
- God roept in deze tijd enkelen uit

kai	gunE	onomati	damaris	kai	heteroi	sun	autois
en	vrouw	<i>met-naam</i>	Damaris	en	anderen ^s	samen	<i>met-hen</i>